

Microsoft 365 en AVG; managementsamenvatting

Gegevensverwerking Microsoft

De meeste scholen in Nederland werken met Microsoft 365 en Windows 10. Dat betekent dat gegevens worden verwerkt in datacenters van Microsoft. Daar is een verwerkersovereenkomst voor nodig. Deze overeenkomst is onderdeel van je contract, dat je voor Microsoft producten met APS IT-diensten hebt gesloten. Een belangrijke vraag is: hoe verhoudt de verwerkersovereenkomst van Microsoft zich tot de model verwerkersovereenkomst van het Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy¹?

Het vergelijk

De verwerkersovereenkomst van Microsoft in combinatie met de extra afspraken voldoet aan de privacywet- en regelgeving in Nederland en biedt een bescherming, die overeenkomt met de bescherming die de Modelovereenkomst uit het Privacyconvenant Onderwijs biedt. In dit document zetten we de artikelen van het Privacyconvenant Onderwijs af tegen de bepalingen uit de Microsoft verwerkersovereenkomst en de extra afspraken, zodat je ze kunt vergelijken en zelf kunt beoordelen of je ons oordeel over de Microsoft verwerkersovereenkomst deelt.

Inzicht in de voorwaarden

In dit document bieden we inzicht in de voorwaarden van Microsoft op het gebied van privacy en beveiliging gecombineerd met de extra afspraken, die door APS IT-diensten, SURF en SLBdiensten met Microsoft specifiek voor het Nederlandse onderwijs zijn gemaakt. Deze afspraken zijn alleen van toepassing op licenties die via APS IT-diensten, SLBdiensten of SURF worden betrokken.

Verantwoordelijkheid voor beveiliging

Afdoende beveiliging en het juiste gebruik van Microsoft 365 zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Microsoft en je scholen. Een juiste implementatie en gebruik van de Microsoft 365 omgeving zijn, net als de implementatie van de extra afspraken voor het Nederlandse onderwijs, een verantwoordelijkheid van de scholen.

¹ Zie <https://www.privacyconvenant.nl/>. Verder Privacyconvenant Onderwijs.

Verwerkersvoorwaarden Microsoft versus modelverwerkersovereenkomst

Goed omgaan met privacy in het onderwijs is van essentieel belang. Persoonsgegevens worden steeds vaker digitaal opgeslagen, bewerkt en uitgewisseld. Door scholen, maar ook door leveranciers van digitale (leer)middelen.

APS IT-diensten wil scholen goed inzicht bieden in hoe leveranciers omgaan met deze persoonsgegevens. Sommige leveranciers zijn aangesloten bij het Privacyconvenant Onderwijs met een modelverwerkersovereenkomst.

Deze modelovereenkomst geldt als standaard voor het onderwijs. Er zijn ook leveranciers die eigen verwerkersvoorwaarden hanteren.

Bij leveranciers, zoals Microsoft, die niet zijn aangesloten bij het Privacyconvenant Onderwijs willen wij de school ondersteunen bij het beoordelen van de eigen voorwaarden die de leverancier gebruikt. We doen dit door in een vergelijkingsdocument de verwerkersvoorwaarden te vergelijken met de voorwaarden in de model verwerkersovereenkomst van het convenant.

Dit gebeurt op twee vlakken:

1. Een neutrale vergelijking van de voorwaarden van de leverancier met die van de modelverwerkersovereenkomst aangeduid met de termen 'Vergelijkbaar met model verwerkersovereenkomst' en 'Wijkt (enigszins) af van model verwerkersovereenkomst'
2. Verwijzing naar de vindplaatsen van vergelijkbare artikelen en inhoud in de voorwaarden van de leverancier

Naast de juridische voorwaarden van de leverancier en het vergelijkingsdocument zelf, is het voor ons van belang de school inzicht te geven in de meer inhoudelijke informatie rond persoonsgegevens die worden verwerkt in het product of de dienst. Deze informatie zal APS IT-diensten niet zelf ter beschikking stellen, hier wordt een inspanning van de leverancier gevraagd. De (gevraagde) informatie in de bijlagen Privacybijsluiters en Beveiligingsbijlage bij de modelverwerkersovereenkomst wordt ook vergeleken en de vindplaatsen worden beschreven.

Dit document geeft de leverancier de mogelijkheid in eigen bewoordingen toelichting te geven over de omgang met persoonsgegevens. Indien de leverancier behoefte heeft om te reageren op afwijkingen ten opzichte van de model verwerkersovereenkomst, dan is de bijsluiters dé plek om ook deze informatie te verstrekken.

Vergelijking modelverwerkersovereenkomst met verwerkersvoorwaarden leverancier

Algemeen

Microsoft Ierland

De leverancier Microsoft Ireland Operations Limited (verder Microsoft), is geen deelnemer in het Privacyconvenant Onderwijs en hanteert ook niet de modelovereenkomst van het Privacyconvenant Onderwijs. Microsoft hanteert een eigen 'Bijlage Bescherming van persoonsgegevens voor Online Diensten van Microsoft', dat is de verwerkersovereenkomst; verder GBO; om de verwerking van persoonsgegevens te beschrijven.

Microsoft Amerika

Voor de verwerkingen in Amerika is Microsoft Corporation Privacy Shield gecertificeerd en zijn de Standard Contractual Clauses (verder SCC; dat is het Europese Modelcontract) met Microsoft Corporation onderdeel van deze verwerkersovereenkomst. In februari 2020 hebben APS IT-diensten, SLB en SURF een amendement met aanvullende afspraken (verder AMD) getekend met Microsoft.

Hieronder worden voor de Core Online Diensten² - onder andere Dynamics 365, Office365 en Azure - het amendement (AMD), de GBO en de SCC vergeleken met het Modelcontract 3.0 van het Privacyconvenant Onderwijs.

Op de overeenkomsten met Microsoft is Nederlands recht van toepassing³.

Getoetste Nederlandstalige Documenten:

- Microsoft Amendment to Contract Documents, Campus and School Agreement Custom Terms CTM, afgekort AMD of Amendment (Engelstalig)
- Microsoft Online Services Terms, afgekort OST, <http://www.microsoft.com/licensing/contracts>, kies language Dutch in de bovenste tabel, selecteer de meest recente Microsoft Online Services Terms (Dutch) in de onderste tabel; in deze toetsing is de versie van juni 2020⁴ gebruikt
- Bijlage Bescherming van persoonsgegevens voor Online Diensten van Microsoft, afgekort GBO, zelfde website, selecteer de meest recente Microsoft Online Services Terms DPA (Dutch) in de onderste tabel; in deze toetsing is de versie van januari 2020 gebruikt
- EU Modelcontract, is onderdeel van de GBO, afgekort SCC; zie bijvoorbeeld <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:039:0005:0018:NL:PDF>

Toetsdocument: de modelverwerkersovereenkomst

- Model+Verwerkersovereenkomst+3.0, afgekort model of modelverwerkersovereenkomst, <https://www.privacyconvenant.nl/>

Bij de documenten

Voorrang afspraken

Het amendement van de Nederlandse onderwijssector met Microsoft bevat, in navolging van afspraken die de Nederlandse overheid met Microsoft heeft gemaakt, aanvullende afspraken over beveiliging en over de doelen waarvoor Microsoft persoonsgegevens mag verzamelen en gebruiken. De afspraken in het amendement hebben voorrang boven alle andere afspraken met Microsoft. Bij de toetsing wordt verwezen naar de relevante passages in het Amendement. Alleen de SCC heeft bij strijdigheid voorrang.

Acties voor scholen

In het amendement zijn afspraken gemaakt over aanpassingen voor het Nederlandse onderwijs in de OST en de GBO. Echter, voldoen aan de AVG en andere privacywetgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de scholen en Microsoft. Om te voldoen aan de voorwaarden van het amendement en de AVG, wordt daarom aan de scholen geadviseerd om een aantal

² Voor een overzicht van de Core Online Diensten zie OST, Bijlage 1 - Kennisgevingen

³ Campus and School Agreement, SURF Dutch National Framework Agreement Custom Terms CTM, agreement number 72827045, clause 14.g

⁴ Cognitive Services in Containers: De voorwaarden van de GBO zijn niet van toepassing op de containers die zijn geïnstalleerd op de hardware voor specifiek gebruik van de Klant, behalve voor zover Persoonsgegevens worden verzameld in verband met de facturering, omdat Microsoft geen zeggenschap heeft over de productieomgeving van de containers.

acties uit te voeren. De maatregelen uit het amendement, die de scholen moeten nemen om gebruik te maken van de extra veiligheid van dit amendement, worden beschreven in bijlage 1.

AVG in de praktijk

Microsoft en haar producten voldoen aan de AVG. Maar de standaard inrichting van de producten, zoals Microsoft die levert, voldoet ten dele aan de beveiligingseisen die worden gesteld aan de verwerking van persoonsgegevens op scholen, zoals financiële gegevens en bijzondere persoonsgegevens (zoals beeldmateriaal en medische gegevens van kinderen). De scholen zijn zelf verantwoordelijk voor een inrichting en configuratie van de Microsoft-producten, die voldoet aan de AVG en andere privacywet- en regelgeving. APS IT-diensten informeert je over hoe je de Microsoft producten kunt inrichten en configureren om zo goed mogelijk te voldoen aan de AVG en andere wet- en regelgeving.

Leeswijzer bij de tabel

Vergelijkbaar ja/nee?

In de linker kolom (kolom 1) staan de belangrijkste onderwerpen uit de modelverwerkersovereenkomst.

Per onderwerp staat vermeld of de leverancier vergelijkbare voorwaarden hanteert. Indien dit het geval is, verwijzen we door naar die vergelijkbare voorwaarden. Als de verwerkersvoorwaarden van de leverancier afwijken, staat aangegeven op welke punten ze afwijken (zie kolom 2). In kolom 3 staat de samenvatting van de vergelijking. Leverancier kan in kolom 4 een korte toelichting geven op de samenvatting uit kolom 3.

Beschrijving van de vergelijking

In kolom 3 worden de volgende teksten gebruikt:

- Is vergelijkbaar met het model: de voorwaarden van de leverancier bieden een bescherming, die equivalent is aan de beschrijving in het Privacyconvenant Onderwijs
- Wijkt enigszins af van het model: de voorwaarden van de leverancier wijken een klein beetje af van het Privacyconvenant Onderwijs; de leverancier voldoet wel aan de AVG
- Wijkt af van het model: de voorwaarden van de leverancier bieden geen bescherming, die equivalent is aan de beschrijving in het Privacyconvenant Onderwijs

Vergelijking

Artikelnummer en onderwerp model	Vergelijkbare voorwaarden leverancier (incl verwijzing)	Samenvatting - Vergelijkbaar modelverwerkersovereenkomst - wijkt af van modelverwerkersovereenkomst (Kleur grijs)	Toelichting leverancier op samenvatting in kolom 3.
----------------------------------	---	---	---

ARTIKEL 1 • DEFINITIES

Beschrijving gebruikte begrippen	GBO Definities SCC 1 Definities AMD 1 Definitions	nvt	
----------------------------------	---	-----	--

ARTIKEL 2 • ONDERWERP EN OPDRACHT VERWERKERSOVEREENKOMST

Beschrijving opdracht aan leverancier Verplichting van leverancier om school te informeren indien hij niet langer aan de Verwerkersovereenkomst kan voldoen	De overeenkomst(en), die een school via APS IT-diensten met Microsoft heeft gesloten GBO Bijlage 3 – Voorwaarden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie, artikel 2 SCC 5.a Obligations of the data importer		
--	---	--	--

Vergelijking modelverwerkersovereenkomst met verwerkersvoorwaarden leverancier

Artikelnummer en onderwerp model	Vergelijkbare voorwaarden leverancier (incl verwijzing)	Samenvatting - Vergelijkbaar modelverwerkersovereenkomst - wijkt af van modelverwerkersovereenkomst (Kleur grijs)	Toelichting leverancier op samenvatting in kolom 3.
----------------------------------	---	---	---

ARTIKEL 3 • ROLVERDELING

Verhouding school-leverancier getypeerd als verwerkingsverantwoordelijke verwerker.	<p>GBO Aard van de gegevensverwerking; eigendom; GBO Rollen en verantwoordelijkheden van de verwerker en de verwerkingsverantwoordelijke; AMD 2 Processing of Customer Data; AMD 3 Documented Instructions; AMD 5 Customer Responsibilities.</p> <p>AMD 2 vervangt de eerste alinea van GBO Aard van de gegevensverwerking; eigendom en beschrijft de toegestane doelen van de verwerking, de verantwoordelijkheden van Microsoft.</p> <p>AMD 3 verduidelijkt dat de GBO niet van kracht is voor diensten, waarbij Microsoft optreedt als verantwoordelijke⁵</p> <p>AMD 5 vervangt het akkoord van de klant met het door Microsoft geleverde beveiligingsniveau door een verdeling van de verantwoordelijkheden voor de beveiliging tussen Microsoft en de school. Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de functionaliteiten die ze zelf inrichten of wijzigen.</p>	Is vergelijkbaar met het model.	
---	---	---------------------------------	--

ARTIKEL 4 • PRIVACYCONVENANT

Partijen onderschrijven de bepalingen in het Privacyconvenant Onderwijs	Microsoft is geen deelnemer van het Privacyconvenant Onderwijs		
---	--	--	--

⁵ Microsoft levert de meeste diensten als verwerker in opdracht van de school; voor een aantal diensten heeft de school geen zeggenschap over de verwerking door Microsoft en treedt Microsoft op als (mede-)verantwoordelijke en niet als verwerker. Die relatie, waarbij de school en Microsoft beide verwerkingsverantwoordelijke zijn, wordt niet geregeld in deze GBO. Zie voor een verdere uitleg Bijlage 1 bij 'Installation and use rights'.

Vergelijking modelverwerkersovereenkomst met verwerkersvoorwaarden leverancier

Artikelnummer en onderwerp model	Vergelijkbare voorwaarden leverancier (incl verwijzing)	Samenvatting - Vergelijkbaar modelverwerkersovereenkomst - wijkt af van modelverwerkersovereenkomst (Kleur grijs)	Toelichting leverancier op samenvatting in kolom 3.
----------------------------------	---	---	---

ARTIKEL 5 • GEBRUIK PERSOONSGEGEVENS

<p>Leverancier gebruikt gegevens alleen voor diensten aan school, geen eigen doeleinden.</p>	<p>GBO Aard van de gegevensverwerking; eigendom; GBO Bijlage 3 Voorwaarden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie -> Relevante AVG-verplichtingen -> 2.a; GBO Verwerkingsdetails SCC appendix 1; AMD 2. Processing of Customer Data; AMD Appendix 3 Check-Box Instructions -> 1. Processing of Personal Data; GDPR.</p> <p>AMD 2 vervangt de eerste alinea van GBO Aard van de gegevensverwerking; eigendom en beschrijft de toegestane doelen van de verwerking, de verantwoordelijkheden van Microsoft.</p> <p>AMD Appendix 3 vervangt GBO Verwerkingsdetails en verduidelijkt de categorieën gegevens en de betrokkenen.</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	
--	--	--	--

ARTIKEL 6 • VERTROUWELIJKHEID

<p>Leverancier zorgt voor maatregelen om vertrouwelijkheid gegevens te waarborgen, beperkte toegang personeel, geen verstrekking aan derde.</p>	<p>GBO Bekendmaking van de verwerkte gegevens; GBO Geheimhoudingsplicht van de verwerker; GBO Bijlage 3 Voorwaarden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie -> Relevante AVG-verplichtingen -> 2.b; SCC 5.c Obligations of the data importer; SCC Appendix 2.</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	
---	--	--	--

Artikelnummer en onderwerp model	Vergelijkbare voorwaarden leverancier (incl verwijzing)	Samenvatting - Vergelijkbaar modelverwerkersovereenkomst - wijkt af van modelverwerkersovereenkomst (Kleur grijs)	Toelichting leverancier op samenvatting in kolom 3.
----------------------------------	---	---	---

ARTIKEL 7 • BEVEILIGING EN CONTROLE

<p>Leverancier zorgt voor passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen, regelmatige evaluatie, middelen voor controle en mogelijkheid tot audit door school.</p>	<p>GBO Gegevensbeveiliging -> Veiligheidsmaatregelen en beleid; SCC 5.f Obligations of the data importer; SCC 8 Cooperation with supervising authorities; SCC appendix 2; AMD Appendix 2 Centralized Audit Framework.</p> <p>Er worden met de leverancier afspraken gemaakt zoals bedoeld in clause 7.6.d van de modelovereenkomst: certificaten en audit rapporten kunnen worden gedownload.</p> <p>AMD Appendix 2 breidt het audit recht van scholen uit: ze krijgen het recht om via het Nederlandse Ministerie van Justitie audits te laten uitvoeren. De Nederlandse overheid is ook van plan om eenmaal per jaar zo'n audit te laten doen.</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	
---	---	--	--

ARTIKEL 8 • DATALEKKEN

<p>Beleid aanwezig, informatie-uitwisseling bij datalek, verlenen van bijstand aan school, procedure van melding, verdeling kosten en bijhouden van register.</p>	<p>GBO Kennisgeving van beveiligingsincidenten; GBO Bijlage 3 Voorwaarden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie -> Relevante AVG-verplichtingen -> 7; SCC 5.d, e Obligations of the data importer, notifications, inquiries; SCC 6 liability.</p> <p>De procedures voor het afhandelen van datalekken worden beschreven op: https://docs.microsoft.com/en-us/microsoft-365/compliance/gdpr-breach-notification?view=o365-worldwide.</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	
---	---	--	--

Artikelnummer en onderwerp model	Vergelijkbare voorwaarden leverancier (incl verwijzing)	Samenvatting - Vergelijkbaar modelverwerkersovereenkomst - wijkt af van modelverwerkersovereenkomst (Kleur grijs)	Toelichting leverancier op samenvatting in kolom 3.
----------------------------------	---	---	---

ARTIKEL 9 • BIJSTAND

<p>Hulp aan school bij verzoeken van betrokkenen (bv inzage, verbetering, verwijdering), bij de uitvoering van een DPIA, datalekken, klachten, etc</p>	<p>GBO Verwerking van persoonsgegevens; AVG -> Rechten van betrokkenen, assistentie bij verzoeken; GBO Gegevensbeveiliging -> Nalevingscontrole; GBO Bijlage 3 Voorwaarden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie -> Relevante AVG-verplichtingen -> 2.e en 2.h; SCC 5.d, e Obligations of the data importer, notifications, inquiries; AMD Appendix 2 Centralized Audit Framework.</p> <p>AMD Appendix 2 breidt het audit recht van scholen uit; ze krijgen het recht om via het Nederlandse Ministerie van Justitie audits te laten uitvoeren. De Nederlandse overheid is ook van plan om eenmaal per jaar zo'n audit te laten doen.</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	
--	--	--	--

ARTIKEL 10 • DOORGIFTE AAN DERDE LANDEN BUITEN DE EER

<p>Alleen doorgifte buiten EER na schriftelijke toestemming door school.</p>	<p>GBO Gegevensoverdracht en locatie SCC.</p> <p>De deelname van Microsoft aan Privacy Shield is bedoeld om Microsoft toestemming te kunnen geven voor mogelijke doorgifte naar Amerika.</p> <p>Door ondertekening van de GBO en de SCC; geef je toestemming voor doorgifte naar Amerika, Engeland (bij een no-deal per 1 januari 2021), India en naar de andere landen buiten de EER, die worden genoemd op de lijst met subverwerkers bij Artikel 11. Bij doorgifte naar andere landen voldoet Microsoft aan de AVG.</p> <p>Bij het aanmaken van een servicecomponent in Azure kun je de Regio⁶ waar de data moet worden opgeslagen, instellen.</p> <p>Voor een organisaties met een hoofdvestiging in Nederland, wordt de Microsoft 365 data standaard in Nederland opgeslagen.</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	<p>Voor een toelichting door Microsoft zie bijlage 2.</p>
--	---	--	---

⁶Voor meer informatie: <https://azuredatacentermap.azurewebsites.net/>. Je kunt ook met een beleidsinstelling een standaard locatie instellen.

Artikelnummer en onderwerp model	Vergelijkbare voorwaarden leverancier (incl verwijzing)	Samenvatting - Vergelijkbaar modelverwerkersovereenkomst - wijkt af van modelverwerkersovereenkomst (Kleur grijs)	Toelichting leverancier op samenvatting in kolom 3.
----------------------------------	---	---	---

ARTIKEL 11 • INSCHAKELING SUBVERWERKER

<p>Toestemming voor subverwerkers die bekend zijn bij aanvang van de overeenkomst, bij wijzigingen wordt de school op de hoogte gesteld en kan bezwaar maken, leverancier maakt vergelijkbare afspraken met subverwerkers.</p>	<p>GBO Kennisgeving en maatregelen betreffende het gebruik van Subverwerkers; GBO Bijlage 3 Voorwaarden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie -> Relevante AVG-verplichtingen -> 1. en 3; SCC 11 Incident Management and Personal Data Breach Notification; AMD 8 Subprocessors.</p> <p>Overzicht van subverwerkers: https://servicetrust.microsoft.com/ViewPage/TrustDocumentsV3?command=Download&downloadType=Document&downloadId=926b2cf5-6b6e-43ca-9bc3-f73e961aad5f&tab=7f51cb60-3d6c-11e9-b2af-7bb9f5d2d913&docTab=7f51cb60-3d6c-11e9-b2af-7bb9f5d2d913_Subprocessor_Listcommand=Download&downloadType=Document&downloadId=926b2cf5-6b6e-43ca-9bc3-f73e961aad5f?command=Download&downloadType=Document&downloadId=926b2cf5-6b6e-43ca-9bc3-f73e961aad5f&tab=7f51cb60-3d6c-11e9-b2af-7bb9f5d2d913&docTab=7f51cb60-3d6c-11e9-b2af-7bb9f5d2d913_Subprocessor_List</p> <p>Door ondertekening van de GBO en de SCC ga je er mee akkoord dat bij het gebruik van de Optional Connected Services persoonsgegevens worden doorgegeven aan derden, die niet onder de GBO en de SCC vallen⁷.</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	
--	--	--	--

⁷ Gegevens worden doorgegeven aan LinkedIn, Microsoft Bing, Watson.microsoft.com, MSN Weather, enzovoorts. Indien je niet akkoord gaat met deze doorgifte van persoonsgegevens, kun je ervoor kiezen om deze Optional Connected Services niet te gebruiken of om het privacy statement van deze partijen te accepteren of om te proberen een verwerkersovereenkomst met deze partijen te sluiten. Zie verder Bijlage 1 Installation and Use Rights.

Artikelnummer en onderwerp model	Vergelijkbare voorwaarden leverancier (incl verwijzing)	Samenvatting - Vergelijkbaar modelverwerkersovereenkomst - wijkt af van modelverwerkersovereenkomst (Kleur grijs)	Toelichting leverancier op samenvatting in kolom 3.
----------------------------------	---	---	---

ARTIKEL 12 • BEWAARTERMIJNEN EN VERNIETIGING PERSOONSGEGEVENS

<p>Leverancier houdt bewaartermijnen van school aan, bij beëindiging van overeenkomst worden gegevens vernietigd, zowel bij leverancier als bij subverwerkers.</p>	<p>GBO Bijlage 3 Voorwaarden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie -> Relevante AVG-verplichtingen -> 2.g; SCC 12 Obligation after the termination of personal data processing activities.</p> <p>De mogelijkheid tot teruglevering van de data bij de beëindiging van de overeenkomst, die Microsoft biedt, is een uitbreiding op de modelovereenkomst.</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	
--	---	--	--

ARTIKEL 13 • AANSPRAKELIJKHEID

<p>Leverancier aansprakelijk voor schade bij niet voldoen aan eigen verplichtingen uit AVG en/of handeling in strijd met instructies school, school aansprakelijk voor schade bij het niet voldoen aan eigen verplichtingen uit AVG, verhalen van schade, medewerking bij voeren van verweer, relatie met aansprakelijkheid in andere overeenkomsten.</p>	<p>GBO Algemene Voorwaarden -> Anders -> Niet-Microsoft-Producten; GBO Bijlage 1 Professionele Diensten -> Voorwaarden Professionele Diensten -> Aansprakelijkheidsbeperking; GBO Bijlage 3 Voorwaarden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie -> Relevante AVG-verplichtingen -> 3; SCC 6.</p> <p>De aansprakelijkheid van Microsoft wordt beperkt tot de aansprakelijkheid conform de AVG. De mogelijkheid om een aan Microsoft toerekenbare boete te verhalen wordt niet beschreven.</p>	<p>Wijkt enigszins af van het model.</p>	<p>Standaard aansprakelijkheidsbeperkingen zijn opgenomen in de bovenliggende "Campus and School Agreement".</p>
---	---	--	--

ARTIKEL 14 • TEGENSTRIJDIGHEID EN WIJZIGING VERWERKERSOVEREENKOMST

<p>Bij tegenstrijdigheid is verwerkersovereenkomst leidend, wijzigingen in aparte bijlage en alleen als beide partijen akkoord, als deel van overeenkomst niet meer geldt, dan rest nog wel geldig.</p>	<p>GBO Inleiding; SCC aanhef; AMD Preamble en amendement; AMD 8 Standard Contractual Clauses.</p> <p>AMD Preamble en amendement definiëren de rangorde van de documenten bij strijdigheden.</p> <p>AMD 8 verduidelijkt dat de SCC altijd voorrang hebben op alle andere documenten.</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	
---	---	--	--

Vergelijking modelverwerkersovereenkomst met verwerkersvoorwaarden leverancier

Artikelnummer en onderwerp model	Vergelijkbare voorwaarden leverancier (incl verwijzing)	Samenvatting - Vergelijkbaar modelverwerkersovereenkomst - wijkt af van modelverwerkersovereenkomst (Kleur grijs)	Toelichting leverancier op samenvatting in kolom 3.
----------------------------------	---	---	---

ARTIKEL 15 • DUUR EN BEÏNDIGING

<p>Looptijd gelijk aan leveringsovereenkomst product of dienst, met uitzondering van bepalingen die bedoeld zijn om langer te duren.</p>	<p>GBO Verwerking van persoonsgegevens; AVG -> Verwerkingsdetails; GBO Bewaring en verwijdering van gegevens; GBO Bijlage 3 Voorwaarden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming van de Europese Unie -> Relevante AVG-verplichtingen -> 2.g; SCC 12 Obligation after the termination of personal data processing activities; AMD 12 Data retention; AMD Appendix 3 Check-Box Instructions -> 1. Processing of Personal Data; GDPR.</p> <p>AMD 12 bepaalt de bewaartermijn voor diagnostische gegevens uit Microsoft 365 Apps for enterprise op maximaal 18 maanden.⁸</p> <p>AMD Appendix 3 vervangt GBO Verwerkingsdetails en verduidelijkt de categorieën gegevens en de betrokkenen.</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	<p>Voor een toelichting van Microsoft op de mogelijkheden bij het beëindigen van een contract zie bijlage 3.</p>
--	---	--	--

BIJLAGE 1 • PRIVACYBIJSLUITER

<p>Beschrijving werking product en uit te wisselen gegevens. Instructies voor de verwerker.</p>	<p>GBO Verwerking van persoonsgegevens; AVG -> Verwerkingsdetails; SCC Bijlage 1; AMD Appendix 3: Check-Box Instructions -> 2; Model Clauses to convey the categories of Personal Data; AMD Annex 1 to Appendix 3.</p> <p>AMD Annex 1 Overzicht van categorieën en betrokkenen.</p> <p>Voor een overzicht van de onderdelen van Microsoft 365 zie: https://docs.microsoft.com/en-us/office365/servicedescriptions/office-365-platform-service-description/microsoft-365-education</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	
---	--	--	--

⁸ Verderop wordt beschreven hoe scholen de hoeveelheid diagnostische gegevens kunnen beperken.

Vergelijking modelverwerkersovereenkomst met verwerkersvoorwaarden leverancier

Artikelnummer en onderwerp model	Vergelijkbare voorwaarden leverancier (incl verwijzing)	Samenvatting - Vergelijkbaar modelverwerkersovereenkomst - wijkt af van modelverwerkersovereenkomst (Kleur grijs)	Toelichting leverancier op samenvatting in kolom 3.
----------------------------------	---	---	---

BIJLAGE 2 • BEVEILIGINGSBIJLAGE

<p>Beknopte opsomming technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de Verwerking van Persoonsgegevens.</p>	<p>GBO Bijlage A Veiligheidsmaatregelen; OST Bijlage 1 Kennisgevingen -> Veiligheidsmaatregelen en -beleid voor Core Online Diensten.</p> <p>Microsoft is ISO27001 gecertificeerd en beschikt over SSAE 18 SOC 2 type 2 rapportages.</p> <p>ISO27001 en SSAE 18 SOC 2 type II rapporten zijn beschikbaar op: https://servicetrust.microsoft.com/ Voor ISO27001: Kies ISO27001, selecteer dan de gewenste dienst bij Cloud Service. Kies de meest recente ISO27001. Voor Professionele Diensten: zoek 'Professional' op de pagina. Voor SOC 2 type II: Kies SOC, selecteer dan de gewenste dienst bij Cloud Service. Kies de meest recente SOC 2 type II verklaringen en bridge letters. (De documenten Azure Germany zijn niet van toepassing).</p>	<p>Is vergelijkbaar met het model.</p>	
--	--	--	--

Disclaimer

Dit document is met grote zorgvuldigheid samengesteld. APS IT-Diensten B.V. is echter niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de hierin aangeboden informatie. Aan de inhoud van dit document kunnen op geen enkele wijze rechten worden ontleend of aanspraken worden gemaakt.

Dit document geeft de scholen inzicht in de voorwaarden van Microsoft op privacy-gebied en adviseert de scholen in hoofdlijnen hoe zij aanvullende maatregelen kunnen nemen, zodat ze optimaal gebruikmaken van de afspraken in het amendement van februari 2020 en het gebruik van de producten van Microsoft zo goed mogelijk voldoet aan wet- en regelgeving.

Voordat je akkoord gaat met de voorwaarden, is het dan ook belangrijk om als school zelf de privacyvoorwaarden en/of de verwerkersovereenkomst van Microsoft goed door te nemen, net als de andere licentievoorwaarden. De linkerkolom bevat een samenvatting van de tekst van de model verwerkingsovereenkomst. De volledige tekst vind je in het model, dat je kunt downloaden via: www.privacyconvenant.nl.

Bijlage 1 Afspraken uit het amendement

AFSPRAAK IN HET AMENDEMENT	TE ONDERNEMEN ACTIE
<p>Customer Responsibilities Customer is solely responsible for making an independent determination as to whether the technical and organizational measures for an Online Service meet Customer's requirements, including any of its security obligations under the GDPR or other applicable data protection laws and regulations. Microsoft is responsible for implementing, maintaining and following appropriate technical and organizational measures intended to protect Customer Data against accidental, unauthorized or unlawful access, disclosure, alteration, loss, or destruction. Customer is responsible for implementing and maintaining privacy protections and security measures for components that Customer provides or controls (such as devices enrolled with Microsoft Intune or within a Microsoft Azure customer's virtual machine or application).</p>	<p>De school is verantwoordelijk voor de inrichting en de configuratie van de functionaliteit.</p> <p>Een voorbeeld: indien gevoelige persoonsgegevens worden opgeslagen op een SharePoint, dan de moet de school zelf regelen welke gebruikers toegang hebben.</p> <p>Bij APS IT-diensten is meer informatie beschikbaar over de inrichting van Microsoft 365 en Azure.</p>
<p>Installation and Use Rights ... may use Internet-connected Online Services provided as part of ProPlus. Additionally, if permitted by Customer, users may elect to use connected services subject to terms of use other than this OST and with respect to which Microsoft is a data controller (such connected services the "Controller Connected Services"), as identified in product documentation. Customer shall have the possibility and be responsible for enabling or disabling the Controller Connected Services.</p>	<p>Voor een overzicht van deze Controller Connected Services zie: https://docs.microsoft.com/en-us/deployoffice/privacy/optional-connected-experiences. Deze Controller Connected Services vallen niet onder je licentieovereenkomst via APS IT-diensten met Microsoft.</p> <p>Voor een aantal van deze Services is gebruik door leerlingen in het basisonderwijs niet toegestaan. Bijvoorbeeld LinkedIn staat gebruik van haar diensten door mensen jonger dan 16 jaar niet toe. Het gebruik van deze Services is ieders eigen verantwoordelijkheid.</p> <p>Scholen wordt daarom geadviseerd om gebruik te maken van de mogelijkheid om deze diensten uit te zetten, zoals geboden door de GBO en het amendement.</p> <p>Bij APS IT-diensten is meer informatie beschikbaar over hoe om te gaan met deze Services.</p>
<p>Subprocessors From time to time, Microsoft may engage new Subprocessors. Microsoft will give Customer notice (by updating the website and provide Customer with a mechanism to obtain notice of that update) of any new Subprocessor at least 14 days in advance of providing that Subprocessor with the ability to process to Customer Data or Personal Data. However, with respect to Core Online Services, Microsoft will give Customer notice (by updating the website and provide Customer with a mechanism to obtain notice of that update) of any new Subprocessor at least 6 months in advance of providing that Subprocessor with access to Customer Data.</p>	<p>Scholen moeten de lijst met subverwerkers die bij de toetsing van bij artikel 11 is genoemd, in de gaten houden en daar zo nodig op reageren.</p> <p>APS IT-diensten kan daarover adviseren.</p>
<p>Each party is obliged to ensure that the provision of personal information or other data to the other party complies with the privacy laws, data protection laws and other. Legal provisions (e.g., contractual) applicable to the respective party, before providing such data to the other party. This includes Customer's consent to the processing of personal information by Microsoft and its agents to facilitate the subject matter of this agreement for jurisdictions where such consent is legally available and required.</p>	<p>Scholen moeten zelf bepalen of ze gerechtigd zijn om de persoonsgegevens op de gewenste manier te verwerken.</p> <p>Windows 10 stuurt onder andere persoonsgebonden diagnostische gegevens naar Microsoft. Die persoonsgebonden diagnostische gegevens vallen niet onder deze GBO en het amendement en worden er niet door beschermd.</p>

AFSPRAAK IN HET AMENDEMENT	TE ONDERNEMEN ACTIE
	Scholen wordt daarom geadviseerd om het niveau voor de 'Diagnostische gegevens' op 'Beveiliging' te zetten, zodat nagenoeg geen persoonsgebonden diagnostische gegevens naar Microsoft worden verzonden.

Bijlage 2 Toelichting op de beperkte risico's van het opvragen van gegevens door derden in de USA

Het opvragen van gegevens bij een cloudprovider door derden, bijvoorbeeld door Amerikaanse opsporingsdiensten, vormt in de praktijk een zeer beperkt risico. Door richtlijnen van de Amerikaanse overheid (<https://www.justice.gov/criminal-ccips/file/1017511/download>) ontvangt Microsoft in de praktijk relatief weinig vorderingen op zakelijke accounts, waar de contracten van scholen onder vallen. In de eerste helft van 2019 heeft Microsoft slechts wettelijk invulling hoeven geven aan 1 vordering voor zakelijke gegevens opgeslagen buiten Amerika, zie ook: <https://www.microsoft.com/en-us/corporate-responsibility/law-enforcement-requests-report>.)

Daarnaast volgt Microsoft een strikt proces bij de afhandeling van vorderingen, wat tevens contractueel vastligt: "(...)Microsoft maakt geen Verwerkte Gegevens bekend aan opsporingsautoriteiten, tenzij wettelijk verplicht. Indien opsporingsautoriteiten contact opnemen met Microsoft om Verwerkte Gegevens op te vragen, probeert Microsoft hen door te verwijzen om die gegevens rechtstreeks bij de Klant op te vragen. Indien Microsoft is gehouden om Verwerkte Gegevens bekend te maken aan opsporingsautoriteiten, zal Microsoft de Klant onmiddellijk op de hoogte stellen en een kopie van de vordering verstrekken, tenzij dit wettelijk niet is toegestaan.(...)".

Bovendien verstrekt Microsoft aan derden geen directe, indirecte, algehele of onbeperkte toegang tot de verwerkte gegevens en verstrekt Microsoft aan derden geen platformversleutelingsleutels die zijn gebruikt voor het beveiligen van de verwerkte gegevens.

Bijlage 3 Toelichting op de mogelijkheden bij het beëindigen van een contract

Meer informatie rondom data-retentie bij beëindiging is hier beschikbaar: <https://docs.microsoft.com/en-us/office365/enterprise/office-365-data-retention-deletion-and-destruction-overview>.

Merk op dat de afnemende organisatie zelf controle heeft op verwijdering en/of retentie/bewaartermijnen van gegevens gedurende de contractduur: <https://docs.microsoft.com/en-us/microsoft-365/compliance/retention-policies?view=o365-worldwide>.

Tenslotte biedt Microsoft een uitgebreid whitepaper welke ondersteuning biedt bij het opstellen van een eventueel exit plan: https://servicetrust.microsoft.com/ViewPage/TrustDocumentsV3?command=Download&downloadType=Document&downloadId=4aa0c653-312f-4098-b78a-0d499e07825e&tab=7f51cb60-3d6c-11e9-b2af-7bb9f5d2d913&docTab=7f51cb60-3d6c-11e9-b2af-7bb9f5d2d913_FAQ_and_White_Papers.

